

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
1982
ANTALYA

Tazelenme Üniversitesi - 2016-

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
YAÇUMER
2018
KİMLİK İÇİCİLERİNİ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

1 EKİM

DÜNYA YAŞLILAR GÜNÜ

“ Tecrübelerinizle bugüne ışık, yarınlar ilham oluyorsunuz. ”

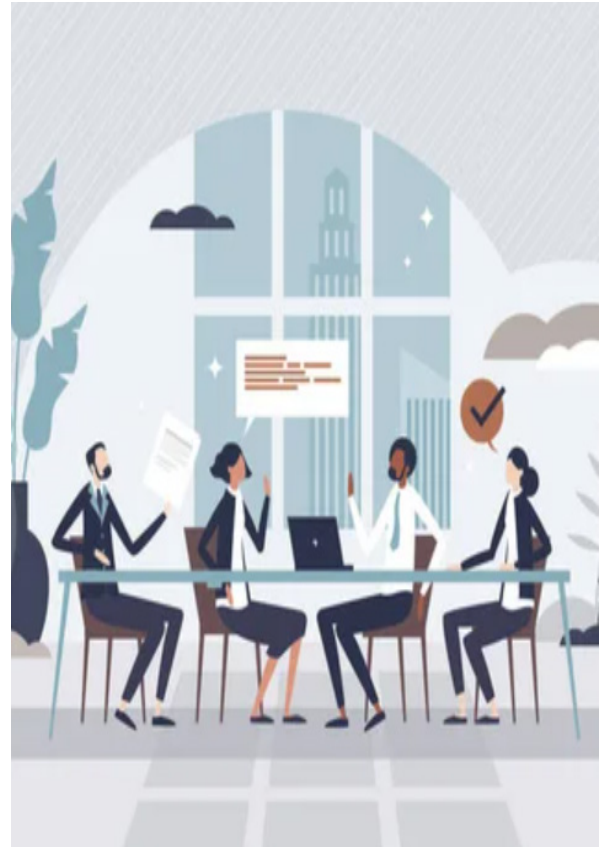
İyi ki varsınız.

Uluslararası Gerontoloji Danışma Kurulu (IABG)

IABG (International Advisory Board on Gerontology), Kepez Belediyesi ile Ulusal Sosyal ve Uygulamalı Gerontoloji Derneği (USUGDER) arasındaki iş birliğiyle 2026 yılında kurulmuştur.

Kurul, ilk toplantısını 2-4 Ekim 2026 tarihleri arasında düzenlenecek olan 2. Uluslararası Yaşlılıkta Sağlık ve Esenlik Festivali sırasında gerçekleştirecektir.

Uluslararası Gerontoloji Danışma Kurulu'nun temel görevi; yaşlanan nüfusa yönelik olarak yerel yönetimlerin hayata geçirebileceği girişimlere dair stratejik rehberlik sağlamak, bilgi paylaşımını teşvik etmek ve yenilikçi projeler üretmektir. Kurul, yaş dostu uygulamaların ötesine geçerek, tüm toplumu kapsayan, kişi odaklı ve “insan dostu” yaklaşımları desteklemektedir. Yaşlanmanın yaşam boyu süren bir süreç olduğu anlayışına dayanan Kurulun kapsamı, belirli kronolojik yaş sınırlarının ötesine uzanmakta ve yaşamın her evresinde sağlıklı yaşlanmayı destekleyen uygulamaları teşvik etmektedir.

“Vakit Nakittir” Sözünün Sahibi Üzerine Düşünceler

Benjamin Franklin (1706-1790) sadece yazar, bilim insanı, mucit, diplomat, filozof değil, aynı zamanda Amerika'nın kurucu babalarından biri olarak da tanınır. Bilimsel ve teknik başarıları arasında, yıldırımın elektriksel bir olgu olduğunu keşfetmesi ve bifokal gözlükleri icat etmiş olması bulunur.

Siyasi alanda ise, Amerikan Bağımsızlık Savaşı sırasında Fransa ile olan diplomatik ilişkilerde önemli rol oynamış, Amerika Birleşik Devletleri'nin bağımsızlığını destekleyen bir antlaşmanın müzakerelerine katkıda bulunmuştur. Ayrıca Amerika'nın ilk kütüphanesi olan Philadelphia Kamu Kütüphanesi'nin kurulmasına öncülük etmiştir.

Franklin, “Poor Richard's Almanac” adlı ünlü bir eserin yazarıdır ve birçok özlü sözleri ile tanınır. “Poor Richard's Almanac”, Franklin tarafından 1732-1758 yılları arasında yayımlanan bir yıllıktır. Franklin'in takma adı olan “Poor Richard” (Kötü Richard) adıyla yayımlanmıştır. Bu almanak, Franklin'in günlük yaşam, kişisel başarı, ahlaki değerler ve pratik yaşam bilgileri hakkında öneriler ve özlü sözler sunduğu bir yayın olarak bilinir.

Hem bilimsel, hem de sosyal reformlar konusundaki görüşleriyle etkili bir düşünür ve lider olarak tarih sahnesinde önemli bir yer edinmiş olan Benjamin Franklin'in parayla olan ilişkisi de oldukça dikkat çekicidir. Kendisi, finansal başarıya ve tasarrufa önem vermiştir. Genç yaşta iş dünyasına atılmış ve başarılı bir matbaacı olmuştur. Franklin, finansal olarak kendi kendine yeten bir yaşam sürmeyi hedeflemiş ve amacına ulaşmak için çeşitli stratejiler geliştirmiştir. Yatırımlar ve mali yönetim konularında bilgi sahibiydi ve paranın yönetilmesiyle ilgili pratik önerilerde bulunmuştur.

İngilizcede “Time is Money” (“Vakit Nakittir”) sözü ona aittir. Franklin, zamanın değerini vurgulamak için bunu kullanmış ve verimli çalışmanın, zamanın dikkatli yönetilmesinin önemini vurgulamıştır. Bu düşünce, iş dünyasında ve kişisel yaşamda zamanın etkin kullanımının ekonomik başarı ve kişisel verimlilik açısından ne kadar kritik olduğunu ifade eder. Vakit nakittir (zaman paradır) sözünü, paranın değerini vurgulamak için değil, zamanın önemini ve verimliliğini belirtmek için kullandığı belirtilir. Sözde bu sözü, zamanın israfının ekonomik kayıplara yol açabileceğini ve verimli çalışmanın finansal başarıya katkıda bulunabileceğini anlatmak amacıyla kullanmıştır.

Franklin'in aynı zamanda, “Para üretken ve verimli bir doğaya sahiptir” ifadesini de kullandı. Paranın “Kendi kendini artırma ve daha fazla para kazanma” potansiyelini vurguladı. Yani yatırım yapıldığında ya da doğru yönetildiğinde para parayı çeker. Bu, Franklin'in finansal akıl yürütme ve tasarruf konusundaki görüşlerini destekleyen bir düşüncedir, denebilir ama aynı zamanda bir hayli “para meraklısı” olarak da kabul edilebilir. Perspektife bağlı! Her iki ifade de Franklin'in zamanın ve paranın değerine ilişkin farklı yönlerini görüyoruz.

EVDE YAŞLISINA BAKAN AİLELER

Gerontolojinin bakış açısından değerlendirildiğinde, evde yaşlısına bakan aile fertlerinin daha çok desteklenmesinin şart olduğu dikkat çekmektedir. Aile fertlerinin yaşlısına bakımında karşılaşılan sorunlar, genellikle yaşlı bireylerin ihtiyaçlarının artması, sağlık sorunları, bağımlılık, finansal zorluklar ve duygusal yük gibi faktörlerden kaynaklanmaktadır.

Yaşlı bireyler genellikle kronik sağlık sorunlarına sahiptir ve bu durum bakım gereksinimlerini artırmaktadır. Özellikle ciddi (ağır derecede) sağlık sorunları olan yaşlılara, daha yoğun bakım ve tıbbi müdahale gereklidir. Ancak yoğun bakım ve tıbbi müdahale olanakları bakımından yaşlısına bakan ailelerin eşit fırsatlara sahip olmadıkları da dikkate alınmalıdır.

Anadolu'nun farklı bölgelerinde veya illerinde bu olanakların eşit dağılmadığı, daha ziyade küçük kasaba ve köylerde yaşayan ve yaşlısına evde bakım hizmeti veren ailelerin durumunun, göz ardı edildiği izlenimi oluşmaktadır. Yaşlısına evde bakan aileleri göz önüne alarak, kırsal alanlara doğru genişleyen ve yayılan bakım ve müdahale olanak ve fırsat ağının yaratılması gereklidir. Bunun için gerekli olan politik adımlar ise yavaş atılmaktadır.

Yardıma ve bakıma muhtaç yaşlılar, günlük yaşam aktivitelerini (yemek yeme, giyinme, banyo gibi) yürütmekte zorluk çekebilirler. Bu nedenle bakıma ihtiyaçları artar. Yaşlılıkla birlikte hafıza problemleri ve bunama gibi bilişsel fonksiyonlarda düşüş yaşanabilir. Bu durum, günlük işlerini unutma ve karıştırma gibi problemlere yol açabilir. Ülkemizde tahminen 1 milyon Alzheimer hastası yaşamaktadır. Bunların kimisi henüz bu hastalığın başında olanlardır. Bunlar genellikle ufak çaplı yönlendirmelerle, gündelik işlerini kendileri yapabilecek durumdadır. Buna karşın hastalığın orta ve ileri safhalarında yer alan yaşlılar, aile fertlerinin yardımını, desteği ve bakımı olmadan gündelik yaşamlarını sürdüremezler.

Aileler, yaşlısının bakımından vazgeçmemiştir. Bunun sebepleri ne olursa olsun (kültürel, sosyal, dinsel, finansal vs.), ailelerin yaşlısına “zaten” baktığını varsayarak, daha başka sorunların öncelikli olduğunu kabul ederek, yaşlısına bakan ailelerin “şimdilik” ihmal edilebileceği sonucuna varmak hem bu aileleri ve yaşlılarını, hem de toplumu ihmal etmek anlamına gelmektedir.

Yaşlıların evde aile fertleri tarafında bakımı maliyetli olabilir. Özel bakım araç ve gereç tedariki, özel beslenme gerektiren hastalar için özel gıdaların tedarik edilmesi, tıbbi masraflar ve ilaçlar gibi giderler aileyi ekonomik olarak zorlayabilir. Bunları göz önüne alan yaşlı politikalarının yanı sıra, bu ailelerin yüküne ortak olan yeni bakım politikalarına da gereksinim duyulmaktadır. Aile fertleri yaşlıların bakımı için zamanlarını ayırmak zorundadır. Bu durum, yaşlısına bakan ve çalışan aile fertlerinin, iş ve bakım arasında denge kurmasını zorlaştırabilir. Bu durumdaki aileleri koruyan sosyal politikalar geliştirilmelidir.